

Szilveszter A Garay Utcában

1943. december, szilveszteri mulatság a Garay utcai lakásban. Az első sorban balról a negyedik a nővérem, Klári, az ötödik én vagyok, a hatodik Klári jövődő férje, B. Sándor. A kép háttérében lehet látni, hogy elsötétítés van. Volt egy baráti társaság. Amikor a nővérem kezdett nagylány lenni, ilyen zsidó ifjúsági bállok voltak, amikre rendszeresen eljárt. Az akkori korszellem megkövetelte volna, hogy a nővéremet gardírozzák. Eleinte anyám kísérte, de aztán már nem volt képes rá, és engem hozzá csaptak. Úgyhogy én gardíroztam a nővéremet. Megismerkedett két nagyon helyes fiúval, akik a Madáchba jártak, és érettségi előtt álltak. Velük és az ő barátaikkal alakult ki egy olyan társaság, amelyhez később, 14 éves koromban én is csapódtam. Ezek mind zsidók voltak. Balról az első Halász István. 1922-ben született, a Madách Imre gimnáziumban érettségizett. Egyetemre nem mehetett, ezért üvegtechnikusnak tanult. 1945-ben egyetemre ment, és vegyész lett. A szakmájában nagyon sikeres volt, és valamikor az 1960-as évek elején egy hivatalos útról nem jött vissza, Németországban maradt. A feleségét és a kislányát évekkel később sikerült kivitetnie. A Garay utcai lakás az első emeleten volt, két hatalmas szoba az utcára, az egyik olyan 6x5 méteres, ez volt a hálószoba, ott aludtunk mind a négyen. A másik 8x6 méteres, annak még egy alkóvjá is volt. Volt fürdőszoba, WC, hatalmas konyha, és hatalmas előszoba. Azt hallnak lehetett volna nevezni, ha nem itt nyílt volna a bejárati ajtó. Körben faburkolat és beépített szekrények. Itt étkeztünk. A nagyobbik szoba volt a szalon, nagyon büszkék voltunk rá. A nagymama az alkóvban aludt. Miután ideköltöztünk, majdnem egy évig élt még. Volt egy cselédszoba is, aminek az egyik ajtaja a lépcsőházra nyílt, a másik a konyhára. A cselédszobában albérlő lakott. Ennek a cselédszobai albérlőnek óriási szerepe van később, az apámat ő mentette meg, ő bujtatta. Az egész lakás magas színvonalú volt, gyönyörű stukkók a mennyezeten. Mellettünk lakott a ház tulajdonosa, aki véletlenül szintén egy zsidó házaspár volt, és valaha ez úgy épült, hogy az egész első emeleti utcai rész egybe. Közvetlenül a Rottenbiller utcánál volt, tehát nem tartozott a Csikágóhoz. És a Rottenbiller utca túloldalán ott volt a Filléres Áruház. Maga a ház háromemeletes, lift nélküli ház volt, jellegzetes VII. kerületi építés, utcai homlokzat, emeletenként két, feljebb három utcai lakással. A hátsó fronton három udvari lakás volt emeletenként, a felső

szinten pedig már olyanok, hogy a hátsó lépcső melletti közös WC-vel. A házban többségében nem zsidók laktak, ezért is nem lett csillagos ház. A lakótársakkal barátságos volt a viszony. Udvarias köszönőviszony. Különösebb összejárás, keveredés nem volt. Egyetlen család volt, amelyikről tudtuk, hogy nyilasok. Ez nem nyilas pártszolgálatot jelentett, csak nyilas érzelmet. De például nem jelentettek föl, nem kellemetlenkedtek a nyilas korszakban [lásd: nyilas hatalomátvétel]. Jellemző a lakóközösség hangulatára, hogy 1945 után ugyanúgy bejártak hozzánk sóhajtozni, hogy milyen nehéz az élet, hogy mi minden nincs. A fülemben van, amikor mondták, hogy ?szép eszme a nyilas eszme, kár hogy nem lehetett megvalósítani?. Lakott a házban egy Führer Olga nevű magányos nő, aki kozmetikai cikket gyártott, és nagyon nagy szeretettel volt irántunk. Később megtudtuk, hogy a nyilas időkben több ismert embert bujtatott. De 1945 után rögtön elkezdte az üldözött nyilasokat sajnálni. Nem voltak politikai megfontolásai, csak emberbarátiak.